Ubi licet hō sit fortis vt leo: tñ si sol⁹ē/facile a diabolo supak: Jō sp ḡrit singulare certamen: sicut golias.j. Regl.xvij.a. Quinta ē pīs bñdictio. Geñ.xlix.a. Cōgregami ⁊ videte si lij iacob: audite israel pīem vīm: Et stati subiūgik bñdictio singulor. Sexta ē spūssctī repletio. Actl.ij.a. Erāt oēs pariter in eodē loco. Et fact⁹ ē repente de cęlo sonus tanq̄ aduenientis spūs vehementis ⁊ repleuit totā domū vbi erāt sedentes. Septia ē filij dei associatio. Mat. xviij .c. Ubi sūt duo vel tres ꝓgregati i nomine meo: ibi sum in medio eor. Octaua ē impetrandi facilitas. Matth. xviij.c. Dico vob: si duo ex vob ꝓsenserint sup terrā de oi re q̄cūq̄ petierint: fiet illis a pīe meo q̄ in cęlis ē. Glo. in fi. ad Roma. Impossibile ē precesi multor nō exaudiri. Jō Jobel monēs iudęos ad orandū dic.ij.d. Vocate cętū/ꝓgregate ꝓbl'm/sctīficate ecclesiā ⁊c. Sequit: a Sicut vnguētū ⁊c. Ostēdit q̄ vtilis ⁊ delectabilis sit cohabitatio fratrum.s. sicut vnguentum/qō a capite descendit in barbam aaron/ et de barba in orā vestimēti ei⁹: ⁊ sic ros q̄ de monte hermon descēdit i montē sion. Qō ad lrā nō pōt itelligi: qz nusq̄ legik barba aaron ita vncta vt ide vnguētū descēderet vsq̄ ad orā vestimenti sui. Nec ros aliq̄ mō posset de mōte hermon descēdere in mōtē sion: cū sint valde abinuicē remoti. Mā hermon ē vltra iordanē: ⁊ mōs sion citra. Pręterea altior ē mons sion: pręterea nullo mō posset trāsire ros de mōte in montē: ergo oia intelligēda sunt spūalik. Igitur per aaron intelligik christus: per barbā ei⁹ apostoli: Barba enī signū est virilitatis et strenuitatis: et maxie adhęret capiti: quę oia ꝓueniūt aplis: Per vestimētū ꝓo designak ecclia q̄ vestit christū. Juxta illud Esa.xlix.e. Oib⁹ his velut ornamēto vestiers ⁊ circūdabis eos tibi q̄si spōsa. Per orā vestimēti significank minores vel finales scti. Per vnguētū gra q̄ scti vngunk. Caput ꝓo christus est. Col.j.c. Ipse est caput corpis ecclesię. Igitur a capite descēdit ꝓmo vnguentū in barbam: qz a christo descēdit ꝓmo ⁊ abūdanti⁹ gratia in apostolos: et de apostol'in ecclesiā vsq̄ in finales sanctos qui erunt i tempore antichristi. Similik hermon interptak lumen exaltatū: et significat christum. Ros igik hermon descendit in montē sion: quia christi gratia descendit in ecclesiā. Vel ad litterā/in montē sion: qñ die pentecostes super apostolos in sion ꝓgregatos venit spiritussanct⁹: Actl.ij.a. Et qz gratia christi facit fratrū cohabitationē vtilem ⁊ delectabilē: ideo vnū alteri comparak. Est ergo sensus: Ita ē illud bonū ⁊ iocūdū: a Sicut vnguētum.i.gratia spūssancti/existens: b In capite.i. in christo: c Qō descēdit/postea/in barbā barbā aaron: id est in apostolos christi: qui imediate ⁊ ꝓmo adhęserūt christo. In q̄bus etiā fuit duplex virilitas: quę per gemiationes barbę designak.s. agendi ⁊ patiendi. d Qō vnguentū postea/descēdit i orā vestimēti ei⁹.i. in finales sanctos: qui erunt tempe antichristi: per mediū vestis trāsiens: Itē bonū et iocundū est fratres habitare in vnū: e Sicut ros hermon.i. gratia christi: f Quę descēdit in montē sion .i. in ecclesiā vel in apostolos in monte sion ꝓgregatos: quę gratia valde iocūdauit apostolos: ⁊ vsq̄ hodie iocūdat ecclesiam ⁊ i vnū ꝓseruat. Sequit. g Qm illic.q.d. ideo bonum ⁊ iocundum est habitare fratres in vnum: qm illic.i. in vnanimi cohabitatione fratrum: h Mandauit dominus benedictionē: id est p̄cepit vt bñdicerent deum: i Et/ita haberēt: vitā/duraturā: m Vsq̄ in seculū: id est sine fine. Vel b Illic mandauit.i. illis cōmēdauit/ l Dñs/q̄ oia pōt: k Bñdictionē.i. fructū multiplicationē. l Et/mandauit: id est promisit: vitam vsq̄ in seculum/duraturam. De qua vita dicitur.j. Job. iij.c. Scimus quoniā translati sumus ō morte ad vitam: quoniā diligimus fratres. Osee, vj.a. Viuemus in conspectu ei⁹. Job. xvij.a. Hęc ē vita ęterna vt ⁊c.

Sal vnct.c.1.

Alt super

Alt ibi

a Sicut vnguētū i cāpite: qō
c descēdit i barbā barbā aa-
d ron. Qō descēdit i orā vesti
f mēti ei⁹: sic ros hermon q̄ de
g scēdit i mōtē sion. Quoniā
h illic mādauit dōmin⁹ bñdi
k ctionē: et vitā vsq̄ i sęculū.
m Cāticū graduū. CXXXIII

n Ecce nūc bēnedicite
o ⁊dñm: oēs serui dñi.
p Qui statis in dōmo
q dñi in atrijs domus dei nri.
r

Expo. Psalmi. CXXXIII

Ecce nunc bñdicite ⁊c. Hic est decimusqnt⁹ gradus/vltim⁹ ink grad⁹/ et charitas dei oue ē psūmatio viri euāgelici/ ad quē oēs gradus p̄cedētes orē: nank: et iō vltimo ponik sicut pfectio oīm. Similiter ponik vltimo ij. Pet. j. b. inter ea q̄ debet vir iustus domino mīstrare. Mini strate inq̄t in fide vīa ꝓtutē: in ꝓtute sciaz: in sciētia abstinētiaz: in abstinētia patiētiā: in patientia pietatez: in pietate fraternitatis amorē: in amore fraternitatis charitatē. Et q̄ oia p̄dicta sine charitate ipfecta sint: imo inutilia/ patet.j. Cor.xiij.a. vbi multa bona dicunk nihil esse vel ꝓdesse sine charitate. Si linguis inq̄t hoīm loq̄r et angelor: charitatē autē nō habeā: fact⁹ sum velut ęs sonās et cymbalū tinniēs ⁊c. Hic gradus sol⁹ facit hoīem dignum laudare deū: qz nō est speciosa laus i ore pctōris: vt ō: Eccj. xv.c. Jō hic agik de laude dei. Titulus. Canticū graduum: vt.s. Intētio monet ad diligēdū deum: sicut in p̄cedēti monuit ad diligēdū ꝓximū. Modus. Hiptitus ē psalmus. Primo iuitat oēs ad bñdicēdū deū. Scōo optat bñdici: ib.: Bñdicat te. Et nota q̄ h̄ psalm⁹ ē tertⁿ q̄ agit de charitate dei. Prim⁹ fuit. Quēadmodū desiderat ⁊c. Scōs. Or dilecta tabnacula ⁊c. Tertⁿ h̄. Monēs ḡ ꝓpha ad bñdicēdum deū/ait: n Ecce nūc.i. in p̄senti nūc qō demōstrari pōt: o Bñdicite dñm: q̄ solus ē bñdicēdus. q Oēs serui dñi: quos emit: q̄s in p̄lio cępit ⁊ ad seruiēdū reseruauit: q̄b⁹ pus ipse seruiuit: et ideo bñdicēdus ē. Et h̄ trib⁹ modis: imo quattuor. Primo bene ꝓuersādo vt.s. bona visa ꝓuersatiōe seruor: aliq̄ exēplo eor ędificati glorificēt ⁊ bñdicāt dñm qui tales seruos habet: sicut regīa saba.iij. Regl.x.b. Mat.v.b. Sic luceat lux vīa corā hoīb⁹ vt videāt opa vīa bona et glorificēt pīez vīm q̄ in cęl'ē.j. Pet.ij.c. Cōuersationē vīaz ink gētes habētes bonā: vt i eo qō detractāt ō vob tanq̄ de malefactorib⁹: ex bonis opib⁹ vos ꝓsiderātes glorificēt deum in die visitatiōis. Scōo bona de ipso dicēdo. Sup. Bñdicam dñm i oi tpe. Tertio oia bona ei attribuēdo: sicut Esa.xxvj. c. Oia opa nra opat⁹ es in nob dñe. Quarto de oib⁹ grās referēdo. Eccj. vltl. c. Danti mihi sapiam dabo gloriam. j. Thessal. v.d. In oibus gratias agite. Ideo in fine horarū dicik: Bñdicam⁹ dño. Ecōtrario maledicik a multis quattuor modis: maxime a clericis. Primo male ꝓuersando: qz visa eorū mala ꝓuersatiōe multi maledicūt deū. Ro.ij. d. Nomē dei per vos blasphemak inter gentes. Et est sumptū ē Esa. lij.b. Ezech.xxxvj.e. Non ꝓpter vos ego facīā dom⁹ israel ē ꝓpter nomē meū qō polluistis in gentib⁹ ad quas introistis. Scōo falsa de ipso dicēdo: sicut heretici. Hiere.xxiij.e. Audiui qd dixerūt ꝓphetę ꝓphetātes in noīe meo mendaciū ⁊c. Tertio blasphemādo. Leuitl.xxiiij.c. Qui blasphemauerit nomē dñi/morte moriak. Quarto gratias non agendo. Job j.a. Ne forte benedixerint.i. maledixerint deum in cordibus suis. Dicit ergo ꝓgratulatiue ⁊ admiratiue: n Ecce nūc dum tempus est: o Benedicite/p̄dictis quattuor modis: p Dñm/omni laude dignū. q Omēs serui domini/cuiuscūq̄ qualitatis ⁊ gratis. Dañ. iij.f. Bñdicite serui dñi dño. Tob.xiij.b. Bñdicite dñm oēs electi eius. Modo est temp⁹ bñdicendi dñz.ij. Corl. vj.a. Ecce nūc temp⁹ acceptabile. Postea erit temp⁹ bñdicēdi a dño. Mat.xxv.c Venite benedicti patris mei ⁊c. r Qui statis/ parati ambulare/seruire/pugnare.iij. Regl.x.b. Beati serui tui: hi qui stant corā te semper. Eph. vj.c. State succincti lūbos vestros. Item/qui statis/cęlum aspiciendo in bono perseuerando. Item/qui statis/non sederis/nō iacetis: quia nō est seruor iacere vel sedere: sed ad oia paratos esse. s In domo dñi.i. in ecclia. Et q̄ statis.i. pseueratis: t In atrijs dom⁹ dei nri.i. in latitudie charitatis/q̄ se extēdit ad omēs.

Alt dño

Partitio psalmi

Pſ. 41. Pſ. 85.

Bñdicēdus est dominus quattuor modis

Pſ. 55.

Maledicik quattuor modis

Vel per stantes in domo

Domus multiplex in qua stat

Vel p stantes ī domo/significant maiores in ecclesia: p stantes in atriis/minores. i. incipientes. Et nota q̃ est dom⁹ inferior. s. ecclesia militās: De qua Ps. Dñe dilexi decorē domus tuę. In q̃ statur p grē p seruationē seu p bonam p̃uersationē.

Ps. 25.

Ps. 83.

Itē dom⁹ superior/ecclesia triūphās: De q̃. s. Beati q̃ habitant in domo tua dñe. In qua statur p iugē p̃templationē vel p p̃tinuā fruitionē. Itē domus interior/mens vel cōscientia: De q̃ Mat. ix. a. Tolle lectū tuū et vade in domū tuā. In q̃ statur p sui p̃sideratione vel sollicitā discussionē. Itē domus exterior/caro: De q̃ Job. iiij. d. Qui habitant domos luteas. In q̃ statur p discretā castigationē: vt paulus. j. Cor. ix. d. Castigo corp⁹ meū ꝛc. Itē dom⁹ anterior/sacra scp̃tura: De q̃ Ps. In domo dei ambulauim⁹ cū p̃sensu. In q̃ statur p assiduā meditationē. Itē dom⁹ posterior/synagoga: De q̃ Luc. xiij. g. Ecce relinquet vob dom⁹ vestra deserta. In q̃ statur p figurarū expositionē. Item dom⁹ infima/infernus vel sepulchr. Ps. Sepulchra eor dom⁹ illor in ęternū. In q̃ statur p timorē. Sequit: a ¶ In noctib⁹ extollite manus vras. i. opa via: b ¶ In sancta. i. vt intentiōe ęternor fiant: alit nō valent: Sicut moyses leuauit man⁹ suas pugnāte iosue ꝛ p̃lo israel p̃tra amalech: Exo. xvij. c. j. Timoth. ij. c. Volo vos leuare puras man⁹ in orone. Thren. iij. e. Leuem⁹ corda nostra cū manib⁹ ad dñm. Josue. viij. d. Leua clypeū q̃ ī manu tua est ꝫ hai. Clype⁹ ē oro. Vñ Sap. xviij. d. Properās hō sine q̃rela deprecari p p̃lis p̃ferēs seruitutē suę scutū orōnē ꝛc. Clypeus g̃ in manu ē oro associata operi. Clypeus igitur in manu leuat: cum oratio ꝛ opus ad deum refertur: et tunc diabolus superatur. Et nota q̃ dicit pluraliter: In noctibus. Nam est nox culpę/nox ignorātię/nox miserię. De p̃ma dicit Job. iij. a. Pereat nox in qua dictum est/p̃cept⁹ est homo. In hac extollendę sunt man⁹: q̃ etiam in peccato existens debet facere bona quę potest vt ad pęnitētiā habilitet. Vñ Greg⁹. Interim fac q̃cquid boni potes/vt deus illustret cor tuū ad pęnitentiā. De secunda dicit Roma. xiij. d. Nox p̃cessit/dies aūt appropinq̃bit. Et in hac etiā nocte leuādę sunt man⁹ vt merito bonor operū det deus sapiam: Juxta illud Eccl. j. d. Fili p̃cupiscēs sapiam p̃serua iusticiā: ꝛ deus p̃bebit illam tibi. De tertio dr Esa. xxj. c. Venit mane ꝛ nox. Et in hac nocte etiam leuādę sūt man⁹. g̃. Media nocte surgebam ad p̃fitendū noi tuo. c ¶ Et bñdicite dño: omia ei attribuēdo: bona de ipso dicēdo: grās de bonis collatis reddendo. bñ p̃uersando ꝛ bona faciēdo. Tob. vltl. c. Filijs vestris mādate vt faciant iusticias ꝛ elemosynas ꝛ bñdicāt deū in omni tempe. Et nota q̃ bona etiam facta extra charitatem

Domus triplex in qua manus sūt leuande

Ps. 54.

Ps. 48.

Ps. 118.

Valent
- Ad assuetudinē bñ agēdi. Prouer. xxij. a. Adolescens iuxta viā suā etiā cum senuerit non recedet
- Ad prępationē grē. Zach. j. a. Conuertimini ad me ꝛ ego p̃uertar ad vos.
- Ad multiplicationē temporaliū. Prouer. xj. d. Alij diuidūt p̃pria ꝛ ditiores fiunt ꝛc. Eccl. xxix. d. Dedi ei terrā egypti p eo q̃ laborauerit mihi.
- Ad dimissionē pęnę temporal. iij. Regl. xxj. g. Nō inducā malū in diebus eius ꝛc.
- Ad diminutionem pęnę ęternę. j. Cor. iij. in Glo. Cū p̃fidi ig ęternū ꝛc.

d ¶ Bñdicat te dñs ꝛc. Scda pars: vbi p̃pha optat bñdici fideles/dicēs: Bñdicat q. d. monui vos bñdicere dñm: ꝛ vt possitis: bñdicat te dñs/bñdictione veniēti: e ¶ Ex sion. supior. f ¶ Qui fecit cęlū ꝛ terrā. i. visibilia ꝛ inuisibilia/siue spūalia ꝛ corporalia. Vñ patet q̃ potēs ē dare bñdictionē. Jō dixit iacob/Gen. xxxij. f. Nō dimittā te nisi bñdixeris mihi. Et nota q̃ sup̃ plures bñdicere hortat dicēs: Bñdicite: Nūc aūt vnū bñdici p̃cat dicens: Benedicat te dñs: quia plures sunt vnū: ꝛ vnitati debetur benedictio dei: Unde vnus in piscinam primo descendens sanabat: Job. v. a. Simus igit vnū ꝛ bñdictionē dei recipiem⁹. Et quia oē mun⁹ dei bñdictio ei⁹ dicit: ideo vltimo ponit ad quā vir iustus tot gradib⁹ ascendit.

Ps. 25.

a In nōctib⁹ extollite manus
b vras ī sāncta: ēt benedicite
c †dño. Bēnedicat †te dñs ēx
f sion: qui fecit cęlum et terram. ¶ Alla. CXXXIIII

Alt dñm
Alt tibi

¶ Laudate nomē dñi ꝛc. Expositio Psalmi. CXXXIIII

Materia hui⁹ psalmi/ē laus dei: ad quā propheta in hoc psalmo inuitat seruos dei qui p ascēsū q̃ndecim graduū pręmissor digni fiunt laudare deum: Ideo post quidecim grad⁹ immediate ponitur iste psalm⁹. Cuius titulus est: Alleluia. i. laudate inuisibilē. Et q̃ Alleluia est idiomat⁹ alienum et ignoti: innuit q̃ sancti ī gloria ineffabili laude et ignoto nob idiomate/laudāt deū. De qua laude dicit Esa. xxxv. d. Venient in sion cum laude: ꝛ lętitia sempiterna sup caput eorū. Eodem. lj. b. Gaudiū ꝛ lętitia inuenient in ea: grarūactio et vox laudis. Tob. xiij. d. Per vicos ei⁹ cantabit alleluia. Intentio monet ad laudem dei. Modus. Triptitus est psalm⁹. Primo monēs laudare deū propt eius potentiā/ enumerat eius magnalia. Secūdo idolor cultores redarguit: ibi: Simulacra. Tertio oēs ordines ecclesię iuitat ad laudē dei: ibi: Domus israel. Dicit ergo: g ¶ Laudate/vita ꝛ lingua: h ¶ Nomen dñi. i. dñm nominabilē vel dei potentiā: vt dicit Glo. Vel filiū q̃ mundo pater inotuit. ij. Regl. xxij. a. Laudabilē inuocabo dñm: ꝛ ab inimicis meis salu⁹ ero. Joel. ij. g. Omnis q̃cunq̃ inuocauerit nomē dñi salu⁹ erit. Actl. iiij. b. Non est aliud nomen sub cęlo quo oporteat salvos fieri credentes. Deinde ostendit/ qui debeāt laudare dicens: i ¶ Laudate serui dñm: quia vt dicit Aug⁹. vos meliores ertis si laudatis/ non ip se: Deus enī nec melior fit si laudaueris: nec deterior si vitupaueris: sed tu laudando melior eris: vitupando deterior. Ideo dicit Judith. xiij. c. Laudate dñm deum nostrū: quia non deserit sperātes in se. j. Paral. xvj. b. Laudate nomē sanctū eius. Et nota q̃ seru⁹ dicit a seruiēdo vel a seruādo. Cū a seruiēdo dicit/a seruitio noīatur. Quale enī erit seruitiū: talis erit seru⁹. Seruitiū bonum/ bonū facit seruū: et malū/malū: indifferēs indifferētē: Verbi cā: Seruitiū dei bonū est/ et bonū fac seruū: sic christ⁹ seru⁹ dei dicit/ꝛ vir iustus. Esa. xlix. b. Hęc dicit dñs formans me ex vtero seruū sibi vt reducam iacob ad eum. Sup̃ eodem. a. Seru⁹ meus es tu israel: q̃ in te glorificabor. Item seruitiū diaboli vel peccati malū est: et malum seruū facit. Job. viij. d. Qui facit peccatū: seruus est peccati. Item seruitiū hois p̃m se indifferēs est: et seruū indifferentem facit. j. Pet. ij. c. Serui subditi estote in omni timore dñis vestris. Ueruntā genus seruitij ꝛ intentio trahunt seruū/ vel in bouū vel ī malum. Unde si qui s seruit hoī in bono seruitio ꝛ bona intentione/bonus est seruus: si ꝯo seruiat in seruitio illicito vel nō bona intentiōe/malus ē seru⁹. Deinde diuidit seruos dñi ī p̃fectos ꝛ ī impfectos/dicēs: k ¶ Qui statis. q. d. vos serui laudate dñm: q̃ statis nō ruitis peccādo: nō iacetis vel sedetis torpēdo: ē statis pseuerādo erecti ad cęlū: l ¶ In domo dñi. i. in ecclesia dei/ vt colūnę fortes vel vt parietes. Esa. vj. d. Semen sctm̄ erit qd̃ steterit ī ea. Et q̃ statis: m ¶ In atrijs dom⁹ dei nostri: vos similit laudate. i. vos minores q̃ estis in ingressu. Deinde ad maiorē exhortationē repetit idem: vt p̃tinua sit laus dei/ dicens: n ¶ Laudate dñm. Non dicit qui: q̃ omēs inuitat: Et ponit causam: o ¶ Quia bon⁹/ē dñs/essentialit: quia bonitas eius non est qualitas accidens vel accedens: sed essentia vel natura eius: Unde nō aliūde vt accidentalit bonus est: sed seipso. Oia alia bona sunt alterius boni participatiōe: vnde accidentalit sunt bona/non per se: et ideo nec p̃pter se laudabilia sunt: sed propt illud bonum cuius participatiōe bona sunt: quo quāto magis participant: tanto magis bona sūt/ꝛ magis laudabilia. Et ideo: quia solus deus per se bonus est/solus p se laudabilis. Unde Esa. xlij. b. Laudē meam alteri non dabo. Luc. xviij. d. Nemo bon⁹ nisi solus deus

g
h
i
k
l
m
n
o

Alt q̃m benignus

Partitio psalmi

Seruitiū bon et malum

Solus de essentialiter bonus